

Willy de Lathouder, romanticisme en temps de guerra

El cap de setmana del 23 i 24 d'octubre, el Centre d'Interpretació 115 dies de Corbera i al centre dels Internacionals a l'Ebre de la Fatarella van tenir dos visitants especials, visitants d'aquella Europa que somia en el progrés, la llibertat, la igualtat..., que somia en un món millor sense pobresa, ni oprimitos ni vençuts. Aquestes dues visitants especials eren la historiadora holandesa Yvonne Scholten i la neta del brigadista internacional Willy de Lathouder.

Karla de Lathouder, neta del brigadista holandès Willy, volia visitar aquella terra en què durant 115 dies es van dur a terme els durs combats entre els feixistes i els defensors de la República: Flix, Ascó, la Fatarella, Corbera, Vilalba, Gandesa, Pinell i altres pobles que integraven els passatges de la Batalla de l'Ebre, conjuntament amb les seves cotes, camins, trinxeres, búnquers, nius de metralladores.

El cert és que aquelles visitants tan

especials em van obrir la curiositat. Qui devia ser aquell brigadista? Com va viure la Batalla de l'Ebre? Què en va ser, de la seva vida? Preguntes i més preguntes que, 83 anys després de la batalla més sanguinària de la Guerra Civil, s'obrien dins meu.

Finalment, no vaig poder resistir a la curiositat i vaig preguntar a la historiadora Yvonne Scholten sobre la vida d'aquell brigadista holandès que va venir a defensar la República enfront del feixisme. Yvonne, a part de contestar-me alguna de les preguntes que li vaig plantejar, em va donar l'adreça d'un blog que recollia la vida de quasi 650 brigadistes neerlandesos que van participar en la Guerra Civil.

Willy de Lathouder, internacionalista i antifeixista convençut, va ser uns dels primers voluntaris neerlandesos que varen venir a lluitar contra el feixisme, i així ho fa constar un article al diari del partit comunista dels Països Baixos. Ben aviat va entrar en combat, formant part del batalló

Thaelmann dirigit per l'alemany Hans Beimler.

A la tardor de 1936, en els forts enfrontaments bèl·lics ocorreguts entre Osca i Tàrtida, cau greument ferit i és traslladat a l'hospital de Lleida. Allí coneix la infermera Rosario Plana Solé. Durant la seva etapa de recuperació de les seves ferides a l'hospital és cuidat intensament per ella. Ben aviat neix una atracció entre ells que acabarà en un fort romanç, un romanç que desembocarà feliçment en matrimoni, entre aquell soldat holandès de les brigades internacionals i la infermera catalana.

El curiós del cas és que George Orwell, en el llibre *Homenatge a Catalunya*, en fa referència: aquell holandès que sabia anglès i havia quedat malferit als combats de l'octubre a l'Aragó. Tal com em ressalta la seva neta, Karla, també domina l'alemany, el francès i malai.

Després de la seva recuperació i de ser destinat a tasques administratives,

té un fill amb Rosario, fill que serà, en el futur, el pare de Karla de Lathouder, la neta del brigadista que, conjuntament amb la historiadora Yvonne, va visitar els espais de la Batalla de l'Ebre el cap de setmana de 23 i 24 d'octubre, tal com hem mencionat al principi.

El fet és que, un cop recuperat, Willy de Lathouder s'incorpora a la companyia De Zeven Provinciën, integrada a la XI Brigada Internacional, companyia que participà activament en la Batalla de l'Ebre. Tanmateix, en uns dels atacs sobre Gandesa cau mortalment ferit. Abans de morir, a causa de les ferides provocades per les bales disparades per les metralladores feixistes, fa una petició al seu amic i company de la De Zeven Provinciën, Evert Ruinvenkamp. Aquesta petició és que cuidi de la seva dona Rosario i del seu fill.

Evert, compleix a la perfecció una de les últimes voluntats del seu amic i company de les Brigades Internacion-

Batiste Forcadell
economista

nals, fins a tal punt que acaba casant-se a finals de l'any 1940 amb la infermera Rosario i vídua del seu amic Willy. Malauradament, el destí guardava tristament una sorpresa final. L'any 1943 les tropes alemanyes afusellaven Ever per les seves tasques de resistència contra l'exèrcit alemany.

Al final, l'heroi, Ever Ruinvenkamp, es reunia amb el seu amic i també heroi, Willy de Lathouder, en els camps dels estels reservats a aquells lluitadors que tenien clar que certes ideologies s'havien de combatre i exterminar de les societats humanes, ideologies que causaren, per exemple, l'extermini de 6 milions de jueus pel simple fet de ser-ho.